

uitkantmes; ik verwaarloos de namen van een scheermes dat een andere functie heeft.

Afdraaier: I 168, 175, 217, 231, O 47, 207; *bakkesmes*: K 275, 352 (interpretatie als scheermes-achtig mes is niet geheel zeker); *uitbekmes*: L 203; *bekmesje*: O 54; *bek of snoetmes*: C 112; *bekkenrander*: K 143. Invloed van de vraagstelling is bij deze bek-namen niet uitgesloten. *kapmeske*: C 129; *klompmessien*: G 113, 113*; *klompemes*: C 128; *canifke*: O 208, 224; *opkuismes*: I 263a, O 17; *kropsnieder*: B 72; *sniereske*: C 32; *uittandersmes*: L 17; *oetkraabmes*: C 110; *scherpmesje voor het afronden*: C 148; *geitenhoorne*: F 177b; **muulmes*: H 72; *teemes*: I 096 (ook bij 8a staat dit woord); *schalmmes*: I 144; *rits*: I 154; *mesken*: I 207; *scheirs*: I 212; **mesken om de scherpe kanten af te snijden*: I 246; **schrappmes*: K 312; *knobbelmesje*: L 95a; *bloemmes*: O 4; **treggre* (om figuren te maken): O 75; **handsnijmes*: O 151; **scheefmes*: N 65; **steekmes*: K 311; *tipmesje*: I 217; *chans frain* (niet goed leesbaar): O 46. Soms wordt het mes niet benaamd en volstaat men met *afgedankt scheermes* e.d.

KAART 12. Zie bij C hierboven.

F

Kaart 10 kan moeilijk een andere conclusie leveren, dan dat eenmaal in het hele onderzochte gebied de klompen met behulp van een scheermes-achtig mes zijn bewerkt. Naar de oorspronkelijke functie kan men een gissing doen aan de hand van een aantal gegevens van over de grenzen. Ducarme—Gozin vermelden het gebruik van een *canif* vóór het uithollen van de klompen (Rance); in Crupet daarentegen wordt dit mes gebruikt nà het boren: *les bords qui présentent de sinuosités sont rectifiés à l'aide d'un canif*; maar een sterk daarop gelijkend instrument, genaamd *li coutia a scrèpwè*, heeft er toch ook vóór het heulen een plaats in het produktieproces. De l v a u x vermeldt een *scrèpwè, lame de fer ordinaire coupant légèrement d'un côté*, die eveneens gebruikt wordt vóór het boren, zoals ook het geval is met de *scrèpèu* (Lavacherie, Awenne, Laiche-sur-Semois), *scrèpwè* (Forges, Bourlers) of *gratwa* (Ath), *mince lame d'acier (...) dont on se sert comme d'un racloir*, die Feller documenteert. Elders licht dezelfde deze woorden toe met: *grattoir, polissoir*. Men heeft de indruk hier steeds te doen te hebben met eenzelfde soort scheermes-achtig mes, hoewel men alleen voor Rance en Crupet zekerheid heeft in dezen. Scheermes-achtig is ongetwijfeld ook de *canif de sabot* van Silenrieux,